

Elismerés és köszönet

Egy éve az ellenforradalom farkas-dívtése közepette, s még utána is hosszú hónapokig az infláció felhői lebegek felett. Most egy év távlatából még mindig nyögünk ugyan az ellenforradalom pusztításának következményeit, de már jóleső érzéssel állapítjuk meg: elkerültük az inflációt. Nem lett egyetlen nagy zsbivárás a magyar gazdasági élet, nem emelkedtek napról napra óráról órára az árak s nem csökkentek fokról fokra a reálkereset, nem zsugorodott értéktelenebbé a nyugdíj, a járulék.

Valamennyien örültünk, hogy elmúltak fejtünk föl a veszedelmek, hogy nem süllyedtünk az infláció veszélyes ingoványába. Ez azonban nem raitunk múlt első-sorban. Szerencsénk, hogy volt erő, testvéri baráti kéz, aki hönünk alá nyúlt s visszatartotta országunkat a szakadék szélén a belezuhanástól. A Szovjetunió és a népi demokráciák segítségével és munkásságávalunk egyre javuló munkájával érthettük el, hogy nem süllyedtünk el az infláció ingoványában. Ezután már arra akartunk és kell építenünk, hogy a magunk erejéből erősödhessünk tovább. Jobban kell fogunk a szerszámok nyelét, ésszerűbben kell dolgoznunk a hivatalokban. Ez most a közérdek. De kell-e magyaráznunk, hogy az ilyen közérdek egybefonódik az egyéni, a magánérdekkel? Ha több tényt készítettünk, több lesz a lakás, ha több és jobb pékéket, szerszámokat gyártunk, akkor több közszükségleti cikket készíthetünk és így tovább.

A szegedi üzemek munkásai is felismerték az elmúlt hónapokban, hogy a dolgozók életszínvonalát ott dől el, ahol az anyagi javakat termelik: az üzemekben, a szántóföldeken. Ez a felismerés párosulva akarataikkal meghozta eredményét.

A Magyar Szocialista Munkáspárt városi végrehajtóbizottsága legutóbbi ülésén megvizsgálta, hogyan alakult a harmadik negyedében az üzemek tervteljesítése, a termelékenység és elérték-e vállalataink az elmúlt év azonos időszakának termelési szintjét. Megállapította, hogy munkásszátyalunk növekvő aktivitása Szegeden is rácsólt a túl óvatos tervezésre. Már az első negyedétől kezdve túlteljesítette mintegy tíz százalékkal az előirányzatot. A harmadik negyedév eredménye a múlt év hasonló időszakának termelési szintjéhez mérten azt mutatja, hogy Szegeden nemcsak elértük, hanem ezt tízenhét százalékkal túl is haladtuk. Jó munkájukkal elsősorban a nagyüzemek, az Újszegedi Kender- és Lenzövé, a Szegedi Kenderfonó, a Ruhagyár, a Párikafeldolgozó, a Szalámigyár és a Lemezgyár érték el kiváló eredményeket. A párt-végrehajtóbizottság elismerését és köszönetét fejezi ki ezért a szép teljesítményért a szegedi üzemek dolgozóinak, vezetőinek.

Örülünk a szép, javuló eredményeknek, amelyeket elősegített az is, hogy legtöbb helyen végrehajtva korábban rendeltét, augusztus 31-ig bevezették a teljesítménybérést, ahol a népgazdaság, s nem utolsósorban dolgozóink számára is előnyökné mutakozott. Még országosan az elmúlt hónapokban a javuló termelés messze elmaradt a bérek növekedése mögött. Szegeden elmondhatjuk, hogy állami iparunk nem lépte túl a bérálapot.

Szegeden is egy évvel ezelőtt, mint szerte az országban, sokan kerültek a racionalizálás bizonytalan sorsára. A termelékenység növekedésével azonban hónapról hónapra emelkedett a

foglalkoztatottak száma s ma már városunkban az üzemek nyolc százalékkal több dolgozót foglalkoztatnak, mint a múlt év harmadik negyedében. Nem reméltünk ilyen gyors előrehaladást tízeneg hónap-al ezelőtt. Életszínvonalunkat bátran összehasonlíthatjuk történelmünk bármelyik évével. Sok embert foglalkoztat városunkban is manapság az a kérdés, hogy megtarthatjuk-e, sőt tudjuk-e emelni az elért életszínvonalat? A most következő hónapokra, a legközelebbi évekre népgazdaságunk fejlesztésében nem tűzhetünk magunk elé nagy célokat. De eltökélt szándékunk, hogy a már elért életszínvonalat megtartsuk, s a lehetőségekhez mérten fokról fokra növeljük. Ezt azonban saját erőnkre támaszkodva akarjuk és kell is elérnünk. Kérdés, van-e lehet-e olyan erőnk, amelyre szilárdan építhetjük az elkövetkező években az életszínvonal alakulását. Üzemünk eddigi eredményei bizonyítják, lehet ilyen erő. A termelés és a termelékenység növekedése, a fegyelmezettebb munka, a bázisítás megszilárdítása és a takarékosság anyaggal, energiával, a munka jobb megszervezése stb. Ezek az erőforrások, amelyekből bőven meríthetünk táplálékot életünk javításához. Az eddigi sikerek bizalommal töltöttek el bennünket és egyben biztosták arra, hogy a jövőben még többet meríthetünk ezekből a forrásokból.

Örömmel töltöttek el bennünket a termelési eredmények, de azért dicsekvésre nincs okunk. Mert Szegeden is igen elhátrabóztak az üzemi lopások, a társadalmi tulajdon fosztogatásai. Sajnos ma is a munkások szeme láttára hordanak el jelentős értékeket, rongálják a társadalmi tulajdont, s még sajnósb, hogy a becsületes munkások nem vették fel erőteljesen a harcot gazdasági életünk vérszopói ellen. Jobban és eredményesebben kell védenünk a tolvajokkal szemben a közös vagyont.

Nehéz észtenő van mögöttünk, nehéz tízenhét hónap, amelyben, ha nem is tudtunk megszűntetni némely nem kívánatos jelenségeket, mégis erősödöttünk, okosodtunk, s mindennap valahogy okosabbak leszünk. Ezre többen és többen ismerik fel hol a helyük, mit kell tennük egész népgazdaságunk ávarapítására, valamennyiünk életszínvonalának emelésére. Ezre többen ismerik fel ezt különösen akkor, ha a párt-szervezetek, a kommunisták az eddigie is jobban társadalmi kérdések tekintik a termelési feladatokat megoldását, ha hangos szóval mondják igazunkat s nyomják el ellenségeink hitvány károgozását. Ha igaz szóval teljes szívvel tolmácsoljuk pártunk célkitűzéseit, törekvéseit, ezzel egyre több dolgozót sorakoztatunk szocializmus építő országunk zászlaja alá.

Amikor pártunk szegedi végrehajtóbizottsága elismerését és köszönetét fejezi ki városunk üzemi munkásainak, egyben továbbíthatja is hív fel Hívia elsősorban a kommunistákat, a becsületes dolgozókat, hogy védelmezzék még jobban társadalmunk magasrendű erkölcsét, harcoljanak eredményesebben a tolvajlás, a korrupció, a kártevés ellen. Járuljanak kommunisták és pártönkívliek minél többen jó, becsületes és fegyelmezett munkájukkal a közös eredmények közös növeléséhez. Így lesz erősebb, gazdagabb országunk, egyben magasabb életszínvonalú Szeged dolgozóinak, mindannyiunknak.

Szeged városképének megfelelően

alakítják ki a „SÁRGÁ”-t

A »Sárga«, amely a Tisza-Maros torkolatához egészen közel fekszik, a szegedi dolgozók közkedvelt nyári üdülőhelye. Már a múltban is nagy jelentősége volt: a Horthy-fasizmussal szemben szervezkedő munkások, kommunisták egyik legfontosabb találkozóhelyükként keresték fel a Sárját.

Most pedig vállalatok és magánosok kis üdülőházaikkal bukkannak elő a fák közül, s mikor eljön a strandidény, ezek lepik el.

Ez mind rendben is volna, de van itt egy nagy hiba: a házak felépítésekor senki nem kérdezett meg senkit.

Kénye-kedve szerint építkezett, kerített el területeket, aki csak akart, a fákat kivagdosták, az építkezéshez szükséges homokot a síma felületű napozóból »szerezték« be.

S tehették is nyugodtan, a kutyá sem törődött a dologgal.

Természetesen ez meg is látszik az üdülőtelepen. Össze-vissza épült házak — néha 6-8 is egymás hegyén-hátán —, a hapozós feltúrva, rendtelenség mindenütt. Hatalmas gödrök, árkok jelzés nélkül; a járműveknek életveszélyes itt a közlekedés. S hogy teljes legyen a kép, óriási szemétkupacok »díszlegnek«, csakúgy szabadon a fák tövében.

A második kerületi tanács több vállalattal és más érdekeltekkel összefogva, kézbe vette ezt a fontos problémát.

Üdülőtársaságot alakítottak, mely feladataul a terület teljes rendezését tűzte ki.

Megfelelő városképi jelleggel látják el a Sárját, az ilyen szempontból nem megfelelő házakat lebontják. Új utat építenek, s a megfelelő parcellázást is elvégzik. Egyik legényegesebb céljuk a köz-művésítés, s ez elsősorban a víz bevezetésére vonatkozik.

Ezenkívül még számtalan tennivaló akad.

földgyalukkal egyenletessé simítani a feltört helyeket, feltölteni a mélyedéseket stb. Különösen az utóbbi fon-

tos, mert esőzésekkor ezek a mélyedések megtelnek vízzel, s szúnyogok és fertőző betegségek főmelegágyául szolgálnak.

Természetesen az anyagi nehézségeken kívül más problémák is adódnak. Akik már letelepültek, nyilván nem valami nagy örömmel engedik lebontani házukat. De mindenkinek be kell látnia, ezek

az elvadult állapotok nem tarthatók fenn, s ha a megfelelő átrendezés és köz-művésítés megtörtént, összehasonlíthatatlánul ké-

nyelmesebb, szebb lesz az ott-tartózkodás, mint ilyen körülmények között.

A munkálatok alatt új letelepülést nem engedélyeznek, s azután is az üdülőtársaság jelöli majd ki a helyet úgy, hogy az megfeleljen a városképi követelményeknek. A költség csökkentésére — amely előreláthatólag elég magas lesz — széleskörű társadalmi munkát szerveznek a vállalatok és magánosok részvételével. Bevonják az érdekeltségbe a tápei és szegedi letelepítőket is;

HURVINEKET

Szegeden is megszerették

Nagy sikerrel vendégszerepelt a csehszlovák Skoupa-bábszínház

A pajkos, nagyfűlű, csodálkozón kerek szemű kis Hurvineket már néhány évvel ezelőtt megismerhettük Szegeden. Most ismét ellátogatott hozzánk pupájával, Spejbllel. Azaz, hogy, ha papát mondunk ugyanúgy érthetjük rája a nemrég elhunyt Skoupa professzort, aki mindkettőjük atyja, hiszen az ő derős fantáziájában született meg ezelőtt húsz esztendővel e-két — azóta világhírhavó vált — bábfigura alakja.

A most újból Szegedre látogatott, s alapítójáról Skoupa-bábszínháznak nevezett együttest ezért is hívják sok helyen Hurvinek és Spejbl bábszínháznak, mert ők az együttes legjellegesebb és legfelismeretlenebb alakjai. Ők vonulnak végig a műsoron, s nevetünk, de egy kis sé el is gondolkodunk, jeleneteiken. Mert olyan jólesik kinevetni Spejbl papát, aki olyan okos és jennőbbséges, mint ugye — hiszen ő az essék szőlő — a legtöbb felnőtt. S a kis Hurvinek meg, csodálkozunk-e, ha oly szemtelenek, amikor átlát ezen a nagy bölcsességen? Tipust formát mindkettőjükből alkotójuk, S életrekelők az alkotói fantázia művészei hozza

műlő művészettel fejlesztik tovább. Hurvineket Skoupa, Spejblt pedig Vomela mozgatja ritka művészettel, s csak az előadás végeztével csodáljuk meg igazán a »rokonszenves, fiatal Milos Kirschner tehetségét, aki egyszemélyben szótallatta meg mindkettőjüket, szinte páratlan imitációs készséggel. Mi Hurvinek impertinens córánhangján, hol Spejbl papa öblös bölcsekedésével szótallva meg — még-hozzá mindvégig magyarul.

Szó mint szós: megszerették Hurvineket, s megszerették ezt a nagyszerű együttest, amely természetesen igen sok más humoros, de sohasem tartalmatlan szótát is vonlatolt fel. Milyen jellegzetes volt a műsai nyugodtas tanító éneklés, a hárfajelenet, az erőművész-szám, a nimbó-paródia, meg a többi, amely mintegy két órán keresztül nyújtott szórakozást felnőttnek, s a gyereklközönségnek is.

A 23 tagú együttestől, amely 70 babut »kelt életre, nehéz lenne külön is kiemelni még valakit, hisz mindannyian művészszerető lelkesedéssel végzik munkájukat. Említsük még mégis művészeti vezetőjük, a jelenetek szövegét, ötleteit író János Janovskij nevét, akinek jelentős érdeme van a jól sikerült előadásban.

A derős arccal távozó közönség tapsai azt hirdették: szeretettel várjuk vissza az öröklgyereket Hurvineket és kiltűdőtársaságát.

(I. z.)

— A London közelében lévő Chelsea városka vezetősége nem engedélyezte a szépségkirálynő választását. A böles városatyák az-al utasították el az ilyen irányú kérémet, hogy »a városban csak szép asszonyok laknak.«

Ma díszelőadással kezdődik meg Szegeden a szovjet film ünnepe

Az idén is országsszerte megrendezik a szovjet film ünnepét, amely ez évben október 31-től november 6-ig tart. Szegeden is ez alkalomból több új, kiemelkedő szovjet filmalkotással ismerkedhetünk, a mozilátogató közönség. A szovjet film ünnepe ma díszelőadással kezdődik. A Vörös Csillag Filmszínházban este 7 órai kezdettel a Hazafias Népfront Szeged városi bizottsága és a Csongrád megyei Moziüzemi Vállalat rendez bemutató díszelőadást. A magyar és a szovjet himnusz elhangzása után szavaltat következik, majd Révész Béla elvtárs, tanár, a Magyar-Szovjet Baráti Társaság szegedi elnökségének tagja mond ünnepi beszédet. Ezt követi a »Negyvenegyedik« című magyarul beszélő, új, színes szovjet film bemutatása.

Tájékoztató a termelési szerződések fontosabb jogi kérdéseiről

A beadási kötelezettség megszüntetése óta egyre nagyobb a jelentősége az ügyvezetett szerződéses termelési rendszernek. Az állam és a szerződéskötésönös érdekein alapuló termelési és értékesítési kapcsolatokat azonban nemegyszer megzavarja mindkét fél részéről a szerződésszegés. A Legfelső Bíróság polgári kollégiuma több fontos elvi döntést hozott a termelési szerződésekkel kapcsolatos jogvitákban. Ezek egyike kimondja, hogy a termelővel a termelési szerződés minden feltételét közhöl kell, a nem kötött szerződési feltételben foglalt joghátrányt alkalmazni nem lehet. Nem tekinthető közlésnek az a hivatkozás, hogy a szerződési feltételek, vagy azoknak valamely része a hivatalos lapban megjelent, vagy valahol megtekinthető.

Egy másik elvi állásfoglalás

szert a termelési szerződésben vállalt kötelezettség nem teljesítése esetén a bíróság akkor kötelezheti a termelőt arra, hogy a következő évi termésből teljesítsen, ha a felek ebben megállapodtak. Megállapodás hiányában a termelő a szerződéses termény kiadására nem kötelezhető akkor, ha a szóbanforgó gazdasági évben neki fel nem róható okból (elemi csapás, harmadik személy elháríthatatlan eseménye stb.) a természetbeni teljesítés lehetetlenné vált. Ha a termelő neki felróható okból nem teljesített, a szerződés teljesítésére irányuló perben őt — ilyen kérelem esetén — természetbeni teljesítésre kell kötelezni.

Az esetben, ha a szerződés fellel valamelyike — előreláthatólag — kötelezettségének nem tud eleget tenni, erről a másik felet köteles értesíteni. Ennek módjáról intézkedik a 13/1954. (II. 20.)

M. T. számú rendelet ötödik paragrafusa, illetőleg a Legfelső Bíróság következő elvi határozata: a termelő eleget tett akadályközlési kötelezettségének; ha a késedelem, vagy meghátrálás okát a termelési felelőssel közli.

Miután az átvevő szerv ténykedése a szerződés keretében csak a termény átvételére szorítkozik, ilyen irányú szerződéses kikötés hiányában az átvevő szervvel történt akadályközlést illetően lehet hatályosnak tekinteni. Ha a szerződés írásbeli akadályközlést ír elő, a szóban tett akadályközlést is hatályosnak kell tekinteni, akkor, ha a termeltető vállalatnak az akadály közlés közlés útján, vagy akár más úton meg kellő időben tudomására jut. Ugyanez vonatkozik arra az esetre is, ha a termelő az akadályt szóban, vagy írásban közli az átvevő szervvel.

Sikerrel mutakoztak be a szegedi fiatal költők szerzői estjükön

A Tudománygyetem Ady téri épületében tartották első szerzői estjüket a szegedi fiatal költők. Már előjáróban elmondhatjuk: várakozáson felüli sikerrel szerepeltek. Olyan tehetségek bukkantak elő, melyekről még hihetően sokat fogunk hallani. Azt a célt, hogy a fiatal költők utat törjenek a közönség felé, s hogy a közönség is megismerje őket — ez a költői est mint első, de legfontosabb lépés szolgált. Hí-

zen a szereplők között nem egy volt, akinek verse még nem jelent meg nyomtatásban. A legörvendesebb az, hogy megvan az igény az ilyen megmozdulásra, hiszen a hallgatóság körében fiatalokat, öregeket egyenesen találtunk. A siker pedig biztosítéka annak, hogy a következő időkben sem marad érdeklődés nélkül ehhez hasonló rendezvény.

Az előadott művekre talán az volt a legjellemzőbb, hogy a költők a szép hangot, az igényes kifejező stílust keresték. Ezenkívül az egyéni útkeresésre, az önálló hang megteremtésére való törekvést éreztük a legtöbb versben.

Találkoztunk néhány, egészen kiemelkedő alkotással is. Nagyfalusi Tibor »Valami krétakori napfény« című verse például váratlanul mély érzelmeket, fölényes verstani készséget árult el. Papp Lajos — akinek ez volt az első nyilvános fellépése — »Nézetek rám« című versével aratott nagy és megérdemelt sikert. Ez a 21 éves költő, aki négy éve dolgozik és segítség hiányában csak most tudott végre nyilvánosságra lépni — nagy ígéret. A kitűnő alkotások közé tarto-

zik Ratkó József »Szerda, esütörtök, péntek« című költeménye. Kiforrott gondolatai és életismerete tehetséges költőre utalnak.

Kell még szólnunk egy problémáról. Ez az előadókésztség kérdése. A költők maguk olvasták fel műveiket, s ez hol jól, hol hátránnyal befolyásolta a költemény értékét. Egészen jó alkotások, melyek talán papíron nagy hatást gyakoroltak volna, itt elsikkadtak a hibás előadás miatt. Akadtak ugyanakkor egészen kiváló előadók is, akik ezzel még emelték verseik értékét. Helyes lenne, ha a fiatal költők a jövőben megkérnék egy-egy előadóművészt, tolmácsolja költeményeiket, bár kétségtelenül sajátos íze van annak is, ha valaki maga olvassa fel versét.

A kitűnő estet víva követte, az őszinte elismerés és bírálat egyaránt bizonyítja: megvan az érdeklődés az irodalom, a költészet iránt. Csak szervezési kérdéseken múlik hogy a jövőben folyamatosan ismétlődjenek a fiatal költők, (s frökl) szerzői estjei, melyek — az első tapasztalatok mérlegelve — igen jelentős hatással lennének az irodalom és költészet fejlődésére.

Tűz a Szegedi Képzőművészgyárban

Kedden éjjel fél 12 óra körül tűz keletkezett Szegeden, a Képzőművészgyárban. A nagy hőség következtében berobbant egy 400 literes edzőolajos tartály és a lángok pillanatok alatt áttértek a tetőszerkezetre. A szegedi állami tűzoltóság négy perc múlva már a helyszínen volt és a kivonuló vásárhelyi tűzoltókkal együtt megcsinálták a munkát, a tűz eloltották a tűzet.

A vizsgálat megállapította, hogy a 80 fokos hőre hevített olaját a 800 fokos vas melege gyújtotta meg. A kár 5000 forint.